

Oponentní posudek na diplomovou práci Miroslava Brájchy
Právník a politik JUDr František Veselý /1863-1935/, FFUK,
Praha 2008, s. 191 včetně příloh.

V posledních patnácti letech byla na Ústavu českých dějin FFUK obhájena řada diplomových prací biografického charakteru. Některé z nich, pokud mám na mysli biografie politiků a významných osobností českých dějin 20. století, vyplnily řadu dlouhodobých dluhů naší historiografie. Posuzovaná práce Miroslava Brájchy patří k tomu nejlepšímu, co bylo v kontextu obhájených diplomových prací napsáno. Právníkovi a politikovi JUDr Františku Veselému se dostalo vyzrálého a v mnohém ohledu objektivního obrazu jeho plodného a morálně konzistentního života.

Diplomant splnil k napsání dobré biografie osobnosti, která dosud nebyla komplexně zpracována, tři základní podmínky: důkladně se seznámil s dějinným údobím, v němž F. Veselý žil, a jeho životní osudy do něj organicky zasadil, prostudoval téměř v úplnosti relevantní primární prameny / s výjimkou scenografických záznamů z jednání senátu Národního shromáždění ČSR / a shromáždil i další svědectví a odbornou literaturu a konečně - a to v neposlední řadě - vybavil svou práci mimořádně chápavým a citlivým vztahem k osobnosti, jejíž životní osudy zpracovává a činí tak navíc kulturovovanou formou. V úvodu práce mi však poněkud chybí bližší zdůvodnění jejího vnitřního členění, které je rozvrženo do osmi kapitol.

První kapitola se zabývá mládím a studiiemi a pak následuje vylíčení let, která strávil na Právnické fakultě UK. Další šest kapitol sleduje jeho životní dráhu advokáta, významného komunálního politika a celonárodního předstevitele realitů na počátku 20. století a v letech první světové války a konečně závěrečná kapitola pak líčí oficiální vyvrcholení kariéry

Veselého, který se stal ministrem spravedlnosti v první poválečné československé vládě a poté dlouhodobě i členem senátu Národního shromáždění.

Diplomant neopomněl nic, co názorově formovalo mravně integrální osobnost F.Veselého. Ze zvláště zřejmých považují pasáže o Veselého působení v Benešově, o jeho vstupu do politického života a zahájení úspěšné dráhy komunální politiky. Znovu se tak prokazuje, jak významně formovaly zkušenosti z komunální politiky generaci, která pak spoluvytvářela podobu nové československé demokracie. Obecnější platnost má i angažmá F.Veselého v akci na záchranu Času a jeho vztah k "Herbenově sféře".

V letech první světové války má vylíčení životních osudů F.Veselého charakter podstatné výpovědi o peripetiích české politiky a významu domácího odboje a také o politických jednáních, která otvírala "cestu ke svobodě". Transformační procesy v politickém spektru, které pokračovaly i po vytvoření samostatného československého státu, si snad zaslouhávaly i širší pozornosti, ale postoj F.Veselého, která požadoval spolupráci s ostatními stranami, zvláště s národními sociály, ale zároveň i zachování samostatnosti realistické strany, je dokumentován přesvědčivě. Později pak F.Veselý přivedl realisty do řad Československé socialistické strany /druhá část vytvořila Realistický klub /, ale "socialistou" nikdy nebyl a ani se jím nestal. Zato projevoval neokázalé a upřímné sociální citění.

Jmenování F.Veselého ministrem spravedlnosti nebylo jen dílem jeho politických konexí a osobního vztahu k prezidentu Masarykovi, ale především výsledkem snahy, aby právě v čele resortu spravedlnosti stále osobnost mravně integrální. Ministerské období bylo relativně krátké a do legislativního procesu se tak F.Veselý zapsal jen několika významnějšími zákony. Pak následovalo období, kdy se stal starostou Benešova. Zároveň působil jako zástupce Masarykovy rodiny ve věcech finančních. Bohužel jen v náznak - je zachycena činnost F.Veselého jako senátora.

Břežchova diplomová práce ve všech podstatných parametrech, od vědeckého přínosu až po formální kultivovanost, přesahuje běžný standard diplomových prací. Soudím, že může být podkladem rigorózního řízení. V každém případě je její hodnocení jednoznačné : vyborně.

V Brně , 12. května 2008

prof. dr. Jan Kzklík, CSc